

Klaar van der Lippe en Bart Stuart bij hun werkplaats onder helling X van de oude NDSM-werf, geportretteerd door Philippe McIntyre.

NDSM: VAN SCHEEPSWERF NAAR VRIJPLAATS

een vrij voorstel van Klaar van der Lippe en Bart Stuart

Begin

De scheepswerf NSM was een van de grootste en modernste van Europa. Hier gleden de casco's voor de olietankers van Shell in het water, na feestelijke doop met fanfare en majorettes. Duizenden mensen werkten hier hun hele leven. De meeste mannen begonnen ongeschoold. Ze werden nageljongen en klommen op, op de ladder. De carrière vond plaats in de verschillende afdelingen op de werf. Het was een wereld op zich. Een gemeenschap. Het maatschappelijk onderscheid tussen mensen kon je aflezen aan het hoofddek. De hoeden en de petten. De hoeden werkten op de schone kantoren en tekenkamers. De petten waren het werkvolk op de vloer. De arbeiders die de grote olietankers uit kleine onderdelen in elkaar lasten. In 1984 komt hieraan een einde. In Taiwan is het arbeidsloon veel lager. Producenten kan niet meer. Het wordt stil.

Tweede leven

Na het failliet in 1984 ligt het gebied er vergeten bij. In 1993 komen kunstenaars. Zij stichten in de ruimtes onder de hellingen ateliers. Ambachtelijke werkplaatsen waar gewerkt wordt met reflectie op productie. Pettenwerk met een hoed. Dit is een spontane ontwikkeling, er ontstaat een nieuwe gemeenschap door zelfbeheer van een groep mensen. Privé personen die een publiek terrein beheren. In 2000 wordt de ontwikkeling versneld door gemeentelijk beleid: oude gebouwen raken in. Kunstenaarsruimte wordt nu een plek voor Creative Industry: dienstverlening in een industriële omgeving. Hoed op een pettenplek. De grond wordt warmer en de prijs van de vierkante meter stijgt ieder jaar. Een klassiek scenario dat eerder al gebeurde in de Docklands van Londen en New York. In 2009 is de spontane ontwikkeling officieel beëindigd: er is een plan door ontwikkelaars. Er komt ruimte voor winst. Het spontane wordt steeds meer geformaliseerd door een strategiebesluit. Er gaan nu dingen gebouwd worden die blijven. Iconen in baksteen.

Gemene grond

Voor het beslissen over gebruik van ruimte heb je geen hoed of pet, maar positie nodig. Het bezit en beheer van publieke ruimte is het privilege van de overheid of de ontwikkelaar. Met het terugtreden van de overheid wordt publieke ruimte steeds schaarser. Maar collectieve ruimte is niet alleen een beheersrisico of een winstkans, het is ook cultureel erfgoed. Het is de verbinding tussen privéruimtes. Het is een plek waar je gezamenlijk bent. Een positie die noch ontwikkelaar noch ambtenaar inneemt. Wij stellen voor ruimte aan betrokken burgers beschikbaar te stellen. Zogenaamde gemene grond: Een groep betrokken burgers krijgt een publiek terrein in zelfbeheer. Geschikte ruimte om dit experiment beginnen is helling X en de ruimte eromheen. Het dak is openbare ruimte. Wat kan daar gebeuren? Speelruimte, maar niet leisure. Gemene grond is een sociaal icoon: een virtueel gebouw van goede wil. Het kan een Monument voor gemeenschap worden.

Speelregels

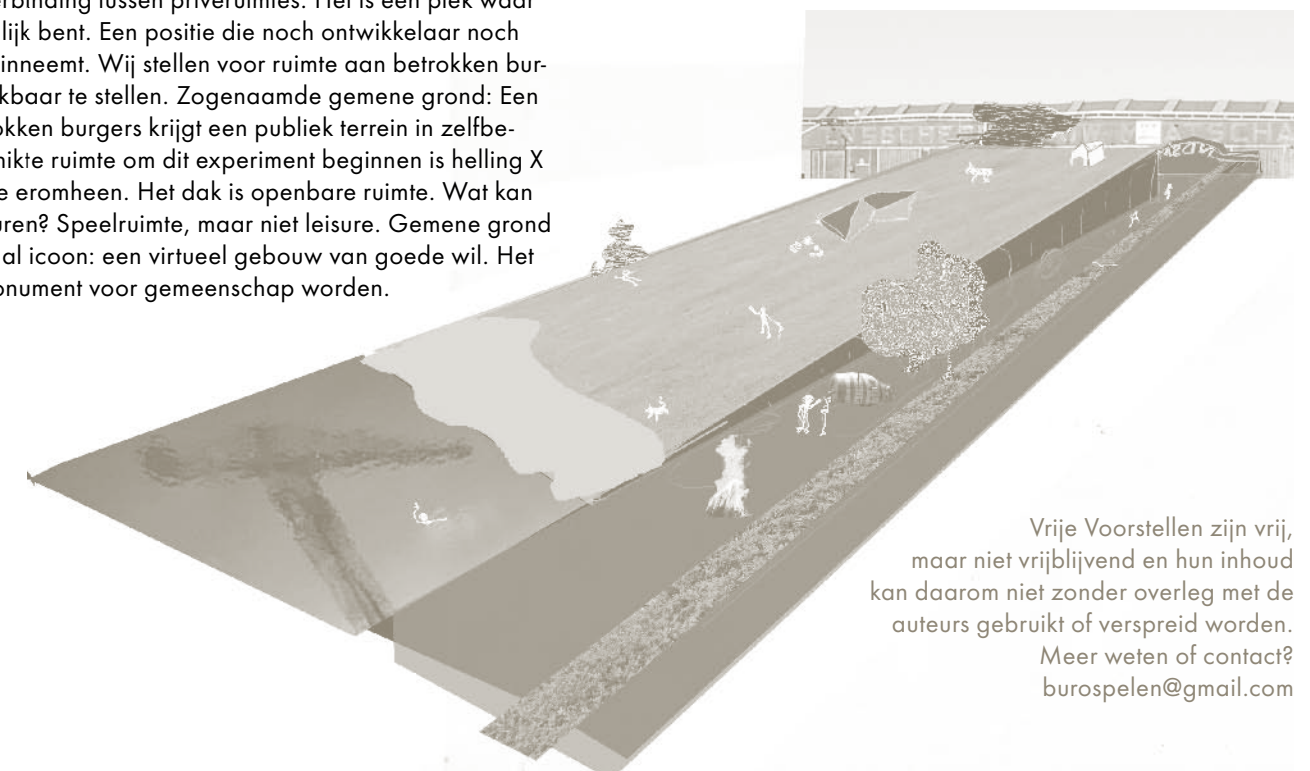
Voorstel voor het maken van een collectieve publieke ruimte. Iedere burger krijgt een voucher voor een oppervlakte grond ter grootte van zijn lichaamsomtrek. Deze vouchers worden gezamenlijk geldig op het moment dat hij/zij met nog minimaal 49 anderen voor dezelfde gemeenschappelijke bestemming vindt. Deze bestemming kan alles behalve wonen of werken zijn. Het beheer en onderhoud van de gezamenlijke plek is voor de indieners. Wanneer dit niet of ernstig onvoldoende gebeurt komen de vouchers weer beschikbaar voor anderen.

de maat van jouw aandeel in de collectieve plek

gemene grond Helling X NDSM

Vrije Voorstellen zijn vrij,
maar niet vrijblijvend en hun inhoud
kan daarom niet zonder overleg met de
auteurs gebruikt of verspreid worden.
Meer weten of contact?
burospelen@gmail.com